

Paraisten liikenneturvallisuuksuunnitelma 2020

Osaraportti A:
Liikenneturvallisuuksuustyön kehittäminen
(työn esittelykalvot)

SISÄLTÖ

- Kunnan liikenneturvallisuustyö – moniammatillista ja systemaattista yhteistyötä
- Liikenneturvallisuuden ja -turvallisuustyön tilanne Paraisten kaupungissa
- Visio ja tavoitteet - Kohti viiden tähden liikenneturvallista kuntaa
- Toimenpiteet: Yhdessä, Monipuolisesti ja Avoimesti
- Vaikuttavuuden arviointi

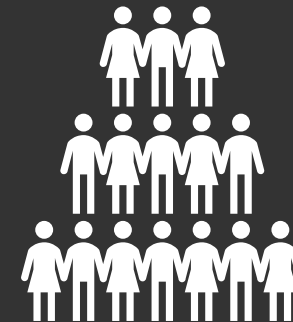
Erillinen liiteaineisto:

- A. Liikenneturvallisuustyön kehittäminen (työn esittelykalvot)
- B. Nykytilanteen onnettomuus-, jkp- ja nopeusrajoituskartat
- C. Onnettomuusanalyysin tulokset
- D. Asukaskyselyn tulokset
- E. Liikenneympäristön toimenpidelista ja -kartat
- F. Toimenpidekortit
- G. Suunnitelmakartat
- H. Ideapankki liikennekasvatustyöhön

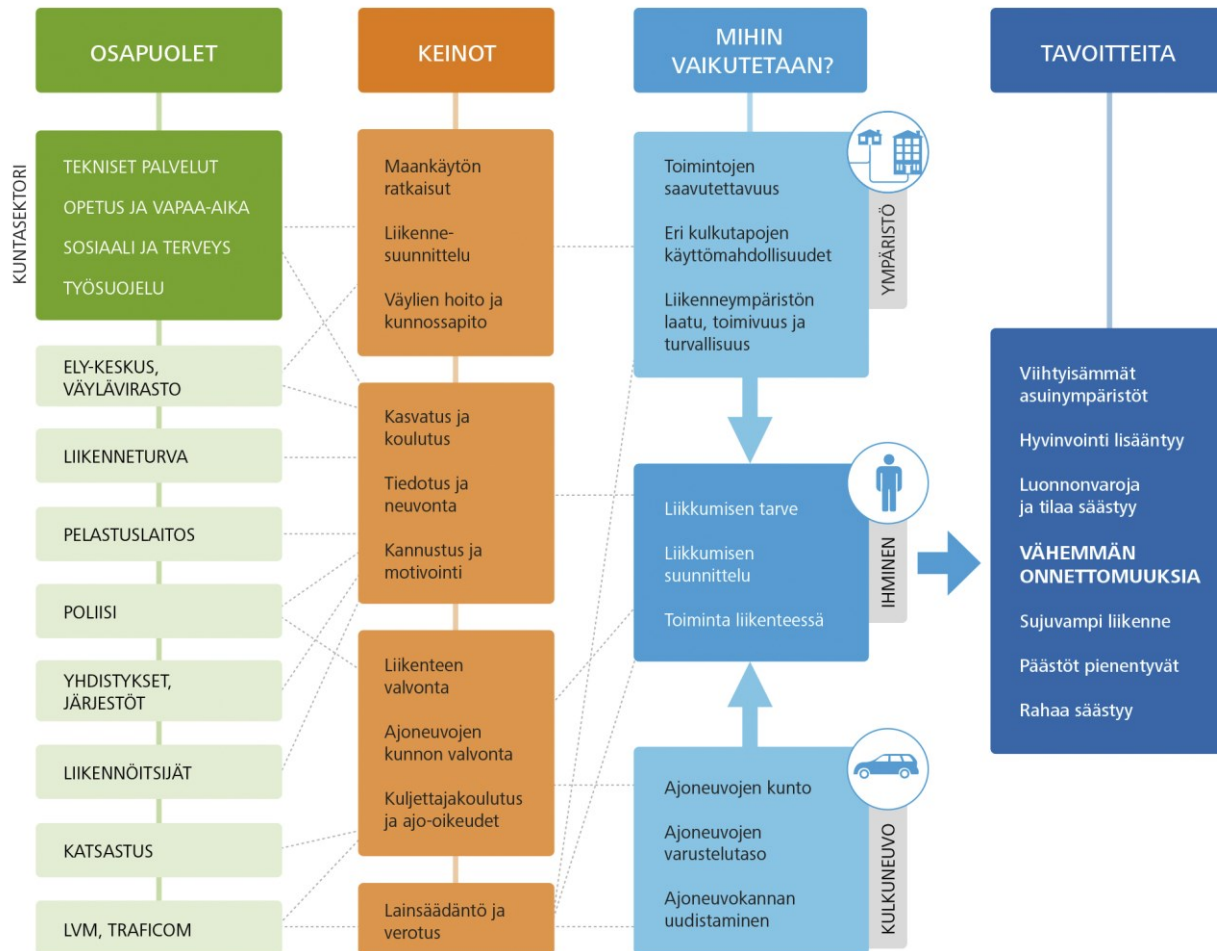

Liikenneturvallisuustyö – moniammatillista ja systemaattista yhteistyötä

Paraisten liikenneturvallisuussuunnitelma 2020

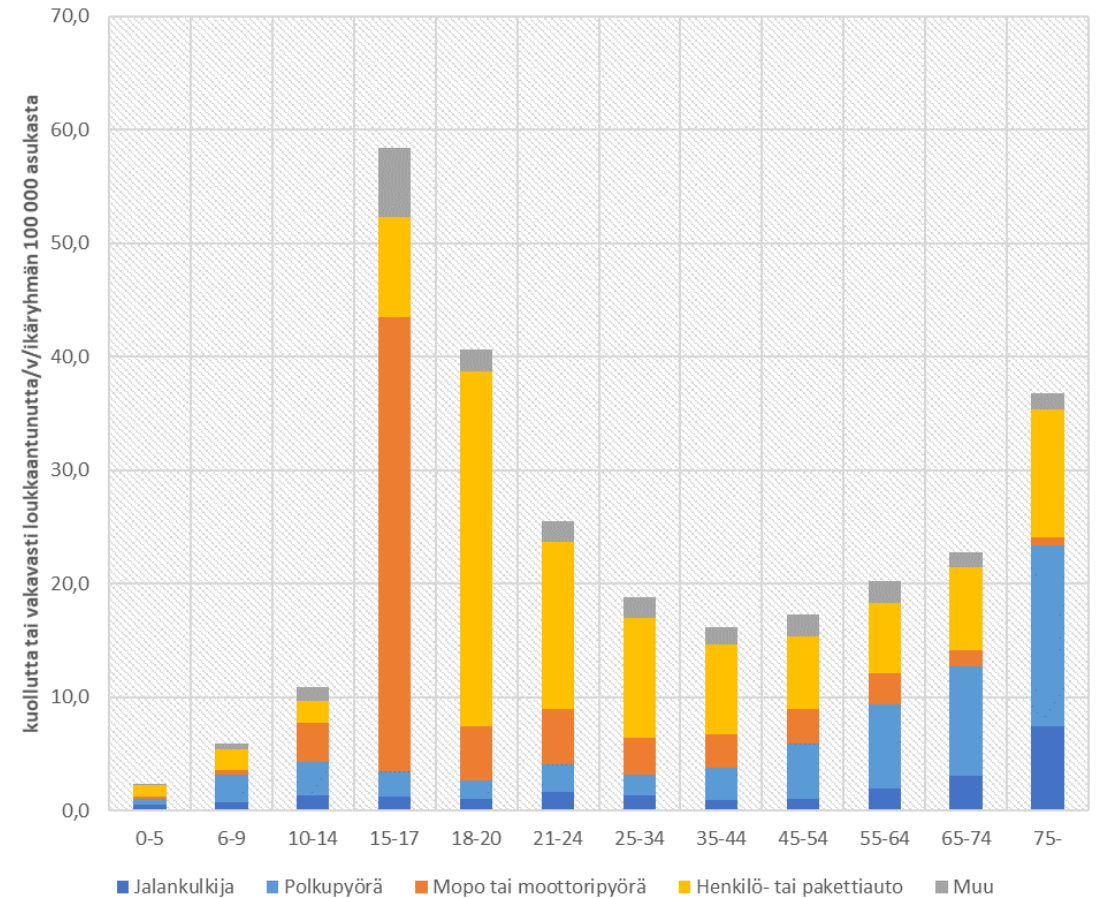
MONIAMMATILLISTA YHTEISTYÖTÄ

- ✓ Liikenneturvallisuus on osa kokonaisturvallisuutta, joka puolestaan on osa hyvinvoinnin edistämistyötä kunnassa.
- ✓ Kunnan liikenneturvallisuustyö on pitkäjänteistä perustyötä, jossa huomioidaan kaikenikäiset asukkaat ja eri liikkujaryhmät.
- ✓ Kunnan tehtävänä on tarjota jokaiselle kuntalaiselle edellytykset tehdä vastuullisia ja turvallisia liikkumisvalintoja.
- ✓ Vastuullisena työnantajana kuntien tulee myös huolehtia työntekijöidensä hyvinvoinnista ja esimerkiksi työmatkojen turvallisuudesta.
- ✓ Liikenneturvallisuustyön työkalupakki on laaja ja siitä löytyy toiminnan mahdollisuuksia jokaiselle kunnan yksikölle ja paikallisille sidosryhmille.
- ✓ Valtakunnallinen tavoite on, että paikallinen liikenneturvallisuustyö suunnitellaan ja koordinoidaan kunnallisissa liikenneturvallisuusryhmissä.

LIIKENNETURVALLISUUS KOSKEE KAIKKIA – JOKAINEN MEISTÄ KUULUU LIIKENNEKASVATUKSEN KOHDERYHMÄÄN

- ❑ Liikkumisen ohjaus (motivointi), liikennekasvatus (tiedot ja taidot, asenteet) ja viestintä (yleinen asenneilmapiiri) ovat tärkeä osa liikenneturvallisuustyötä.
 - ❑ Enemmän omin voimin liikkumista – vähemmän moottoriajoneuvoliikennettä!
 - ❑ Turvallisia valintoja liikenteeseen ja liikenteessä!
- ❑ Elinikäisellä liikennekasvatuksella ihmisille luodaan perusvalmiudet – tiedot, taidot ja motiivit – tehdä vastuullisia liikkumisvalintoja sekä huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta.
 - ❑ Kunnassa elinikäinen liikennekasvatus konkretisoituu eri palvelualueilla ja ikäryhmissä tehtävän työn kautta.
 - ❑ Myös kolmannen sektorin toimijoilla on keskeinen rooli vastuullisten ja turvallisten liikkumisvalintojen luomisessa.
 - ❑ Liikennekasvatus ja liikkumisen ohjaus koostuu perusasioiden opettelusta ja tiedostamisesta (ajotaidot, säännöt, turvalliset toimintamallit jne.) ja omin voimin liikkumiseen kannustamisesta ja motivoimisesta (hyödyt, mahdollisuudet).

Kuva: Tieliikenteessä kuolleet ja vakavasti loukkaantuneet ikä- ja tienkäyttäjärhyttain Suomessa 2014-2018 ikäryhmän kokoon suhteutettuna (Lähde: Tilastokeskus, N=5 740 uhria)

VIISAAN LIIKKUMISEN NÄKÖKULMA – TEEMME PÄIVITTÄIN USEITA TERVEYTEEN, YMPÄRISTÖÖN, TALOUTEEN, TURVALLISUUTEEN LIITTYVIÄ VALINTOJA

Missä asun? Liikunko? Minne liikon? Milloin liikon? Mitä reittiä kuljen? Minkä kulkutavan valitsen? Onko kulkupelini kunnossa? Olenko itse ajokunnossa? Miten toimin liikenteessä eri kulkutavoilla liikkuessani? Käytänkö turvalaitteita? jne. jne.

Liikkumistarve

Matkojen suunnittelu

Toiminta liikenteessä

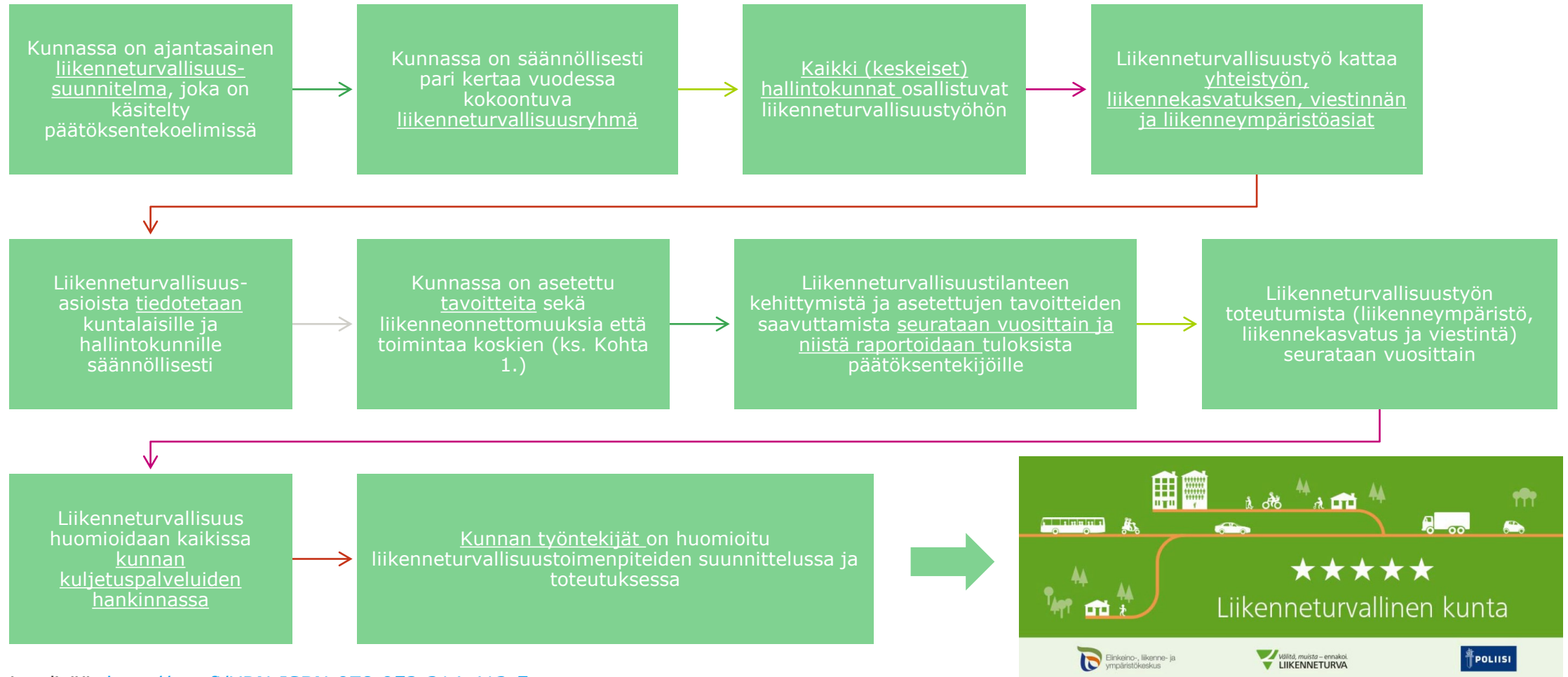
- Vuoden aikana teemme keskimäärin tuhat matkaa ja niiden yhteydessä teemme lukuisia liikkumiseen liittyviä valintoja ja päätöksiä.
- Liikkumista koskevilla päätöksillämme on vaikutus sekä omaan että muiden kulkijoiden onnettomuusriskiin, omaan ja toisten kokemaan turvallisuuteen tai turvattomuuteen.
- Nollavision mukaisesti kaikilla kulkutavoilla on ja tulee olla mahdollisuus liikkua turvallisesti.
- Kuljutapaokohtaiseen onnettomuusriskiin vaikuttavat mm. liikkujan ikä ja kyvyt, tiedot ja taidot, liikkumisympäristö, liikkujan mielentila ja ajokunto sekä turvalaitteiden käyttö. Lisäksi on muistettava kulkutavan valinnan merkitys liikenteen kokonaisturvallisuuteen.
- Merkittävä osa liikenteen aiheuttamista haitoista, myös liikenneonnettomuuksista ja koetusta turvattomuudesta, aiheutuu moottoriajoneuvoliikenteestä ja etenkin henkilöautoliikenteestä. Monen kulkutavan, etenkin jalankulun ja pyöräilyn, liikenneturvallisuustilanne (riski, onnettomuuksien vakavuus, koettu turvallisuus) on suoraan kytköksissä henkilöautoliikenteen määrään.

YHTEISKUNNAN TOIMET VIISAIDEN LIIKKUMISVALINTOJEN TUEKSI

RAMBOLL

KOHTI VIIDEN TÄHDEN TURVALLISTA KUNTA

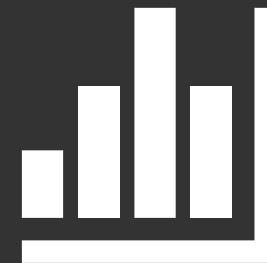

Lue lisää: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-314-412-5>

Liikenneturvallisuuden ja - turvallisuustyön tilanne Paraisten kaupungin alueella

Paraisten liikenneturvallisuussuunnitelma 2020

LIIKENNEONNETTOMUUDET JA ONNETTOMUUSKUSTANNUKSET

LUE LISÄÄ: OSARAPORTTI C. ONNETTOMUUSANALYYSIN TULOKSET

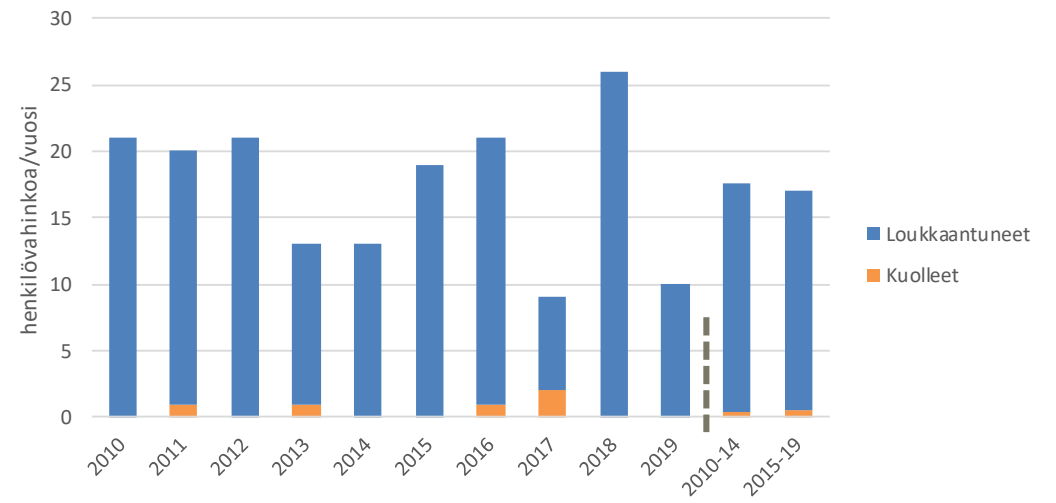
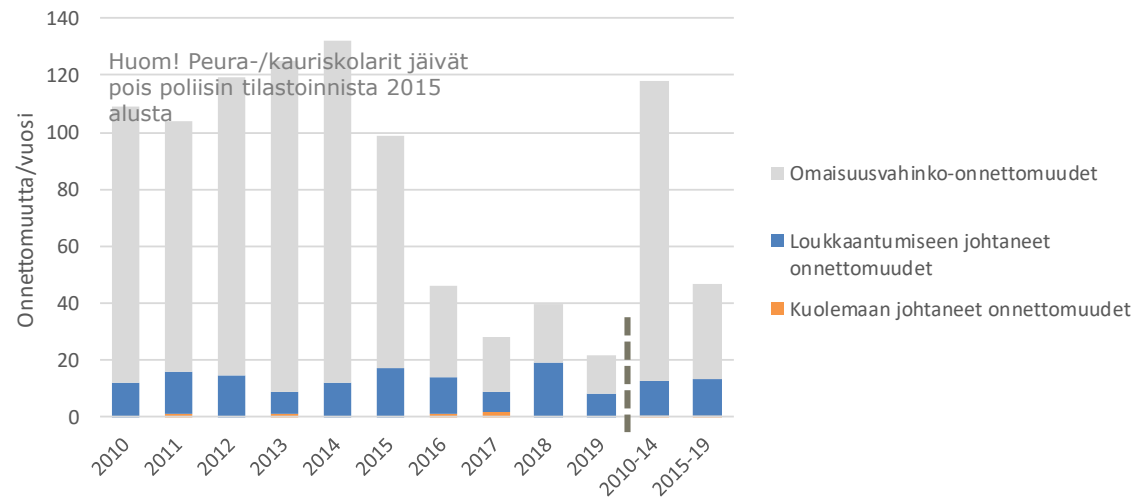
- Paraisten kaupungin alueella tapahtuu vuosittain keskimäärin 14 henkilövahinkoon johtavaa ja 34 omaisuusvahinkoon johtavaa tieliikenteen onnettomuutta.
- Viimeisen kymmenen vuoden aikana kaupungin alueella on menehtynyt liikenteessä viisi ihmistä, viimeksi vuonna 2017 (kaksi henkilöä). Nollavuosia samalle ajanjaksolle mahtuu kuitenkin jopa kuusi.
- Viimeisen kymmenen vuoden aikana kaupungin alueella on loukkaantunut liikenteessä 168 ihmistä. Loukkaantuneiden määrässä ei ole suoranaisesti nähtävissä laskevaa trendiä, vaikka parina vuotena (2017 ja 2019) määrät ovat olleetkin hyvin alhaisia.
- Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä asukasta kohden (riski) on Paraisten osalta hieman korkeampi kuin Varsinais-Suomessa tai koko maassa keskimäärin.
- Henkilö- ja pakettiautolla liikkuneet muodostavat uhreista 69 %. Mopoilijoiden ja moottoripyöräilijöiden osuus henkilövahingoista on noin 9 % ja jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden 14 %.
- Nuorten (15-20-vuotiaiden) osuus henkilövahingoista on jopa poikkeuksellisen alhainen, vain 9 %. Sen sijaan ikäihmisten (64+) osuus henkilövahingoista on maakunnan ja koko maan tasoa korkeampi (38 %).
- Henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista 60 % tapahtuu taajama-alueiden ulkopuolella, seutu- ja yhdystieverkolla. Suurin osa onnettomuuksista (43 %) on yksittäisonnettomuuksia (tieltä suistumisia).
- Liikenneonnettomuuksista aiheutuu kaupungille vuosittain keskimäärin 1,3-1,7 miljoonan euron laskennalliset kustannukset.

LIIKENNEONNETTOMUUDET

LUE LISÄÄ: OSARAPORTTI C. ONNETTOMUUSANALYYSIN TULOKSET

ONNETTOMUUDET	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Keskiarvot		
											2010-14	2015-19	Muutos
Kuolemaan johtaneet onnettomuudet	0	1	0	1	0	0	1	2	0	0	0,4	0,6	0,2
Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet	12	15	15	8	12	17	13	7	19	8	12,4	12,8	0,4
Omaisuuksivahinko-onnettomuudet	97	88	104	116	120	82	32	19	21	14	105,0	33,6	-71,4
Onnettomuudet yhteensä	109	104	119	125	132	99	46	28	40	22	117,8	47,0	-70,8

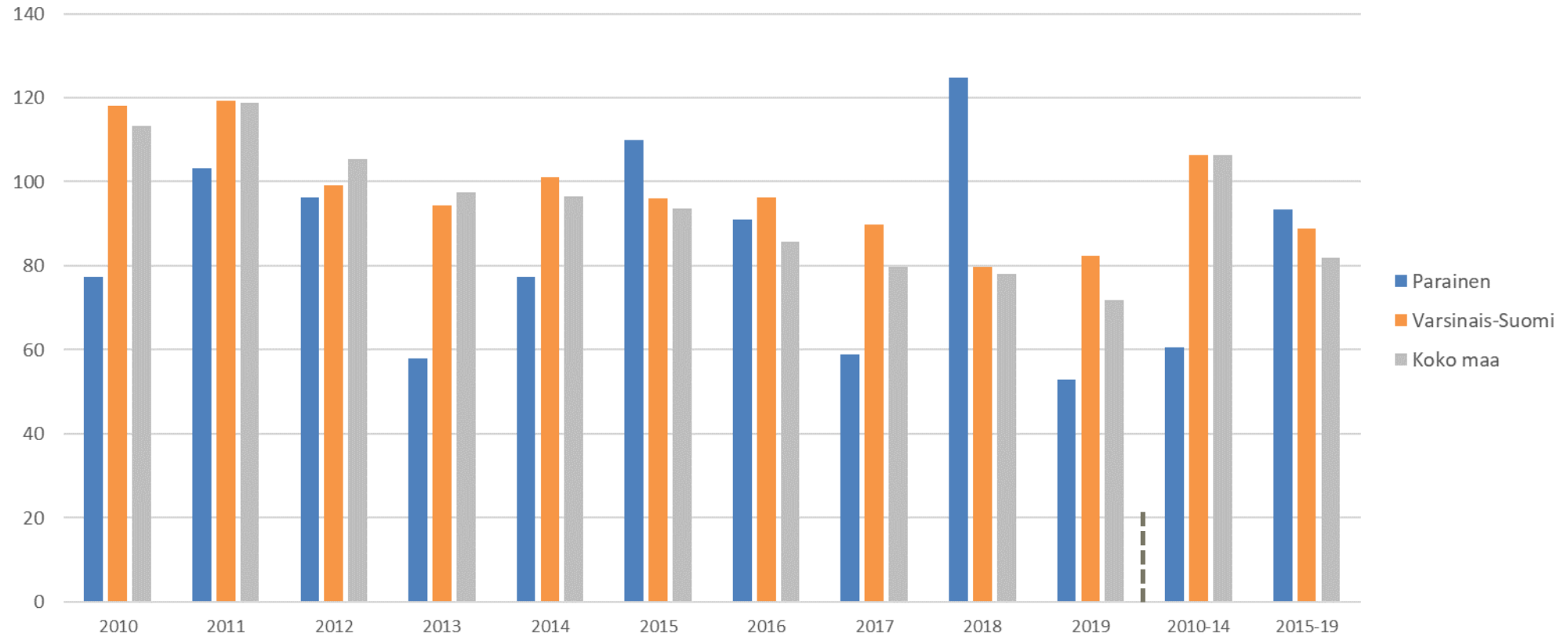
HENKILÖVAHINGOT	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Keskiarvot		
											2010-14	2015-19	
Kuolleet	0	1	0	1	0	0	1	2	0	0	0,4	0,6	0,2
Loukkaantuneet	21	19	21	12	13	19	20	7	26	10	17,2	16,4	-0,8
Henkilövahingot yhteensä	21	20	21	13	13	19	21	9	26	10	17,6	17,0	-0,6

LIIKENNEONNETTOMUUDET

LUE LISÄÄ: OSARAPORTTI C. ONNETTOMUUSANALYYSIN TULOKSET

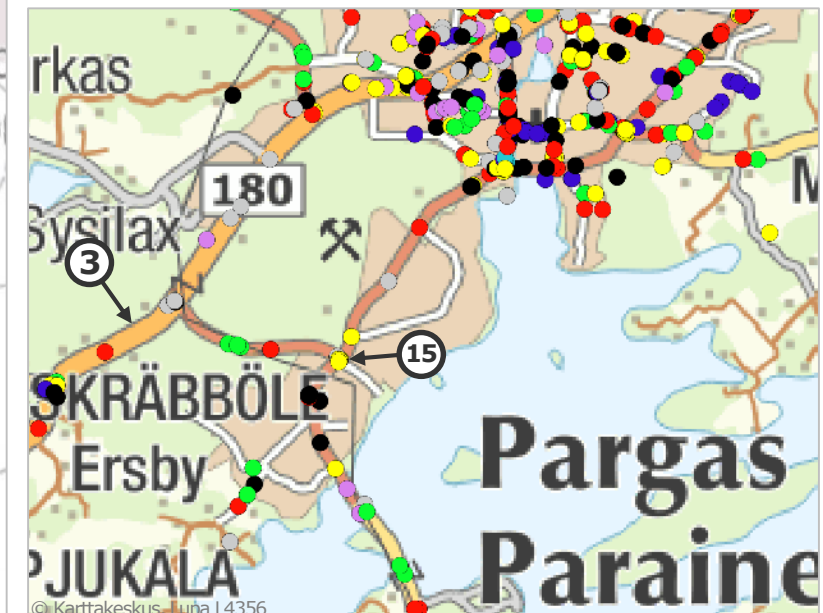
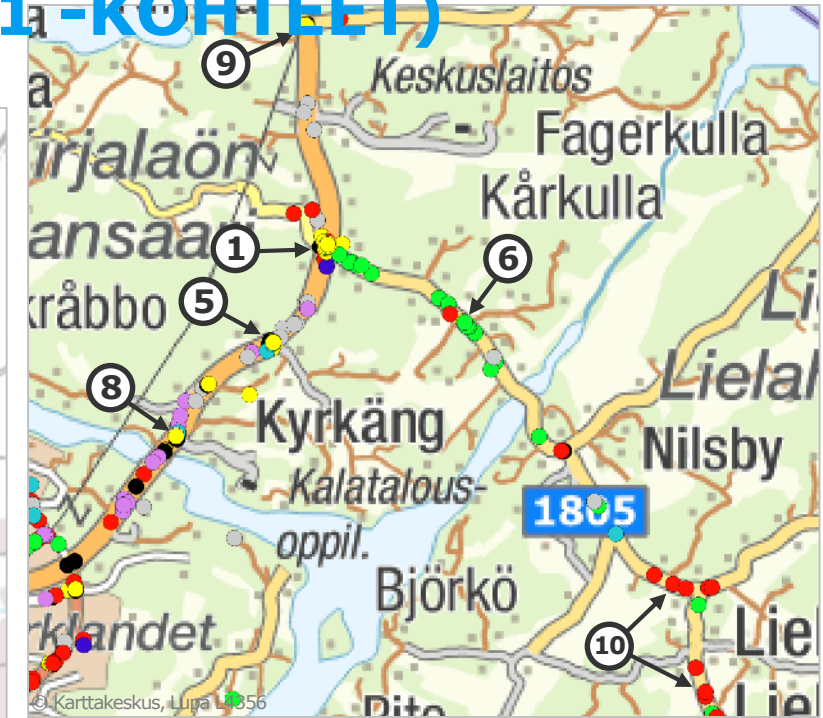
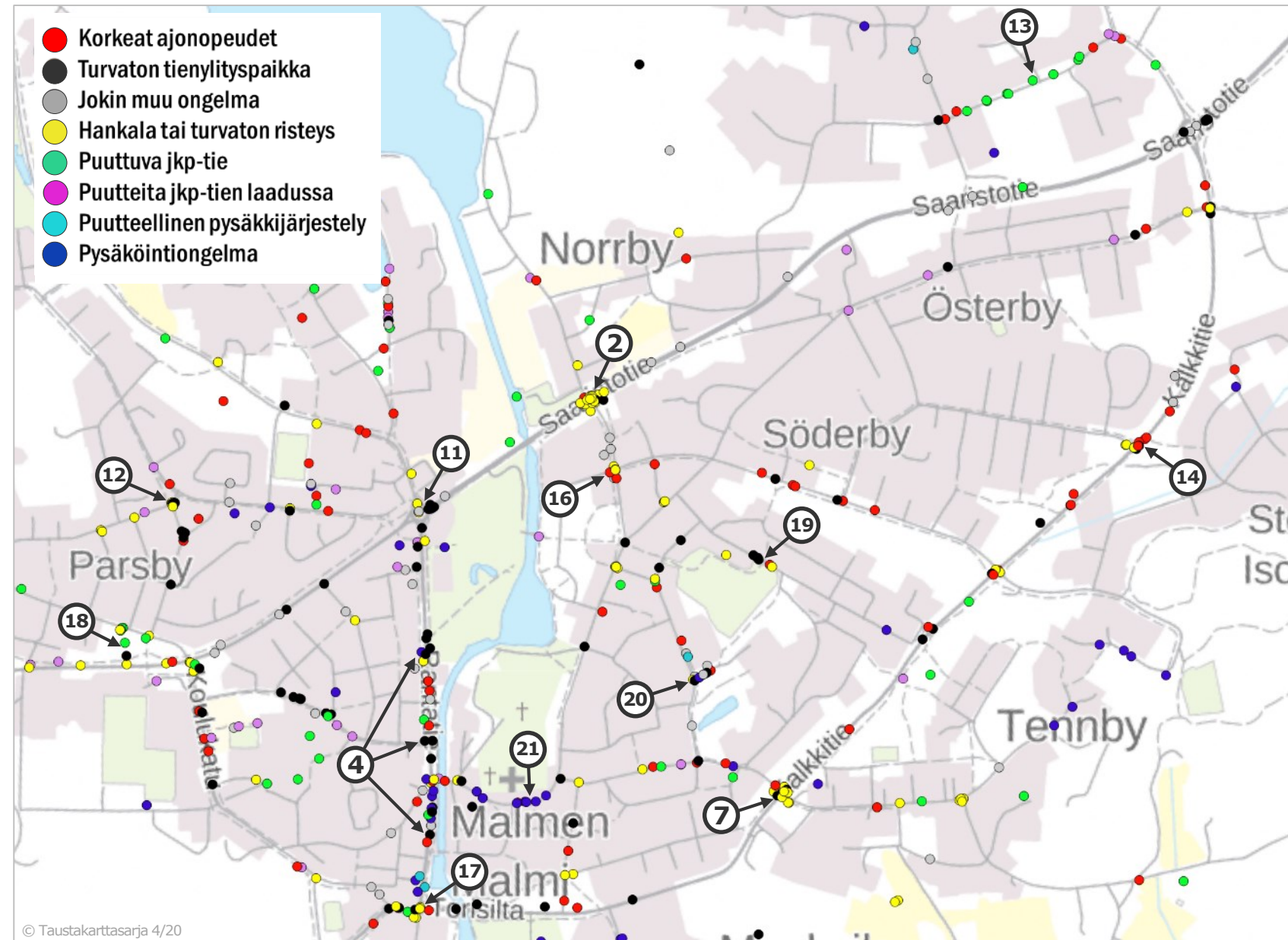
Henkilövahinko-onnettomuutta 100 000 asukasta kohden

KOETUT ONGELMAT JA VAARANPAIKAT (TOP 21-KOHTEET)

LUE LISÄÄ: OSARAPORTTI D. ASUKASKYSELYN TULOKSET

- Korkeat ajonopeudet
- Turvaton tienylityspaikka
- Jokin muu ongelma
- Hankala tai turvaton risteys
- Puuttuva jkp-tie
- Puutteita jkp-tien laadussa
- Puutteellinen pysäkkijärjestely
- Pysäköintiongelma

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN NYKYTILA – PÄÄHAVAINNOT

- Edellinen liikenneturvallisuussuunnitelma vanhentunut eikä enää toimi ohjaavana asiakirjana
- Ei liikenneturvallisuustyöryhmää
- Hallintokuntien välinen vuoropuhelu aiheen tiimoilta ei ole tavoitetasolla (osin johtuen ryhmän puuttumisesta)
- Kaupungin yhteistyö (eri hallintokuntien näkökulmasta) sidosryhmien kanssa ei ole tavoitetasolla (osin johtuen ryhmän puuttumisesta)
- Liikenneturvallisuustyön saavutuksia ei seurata vuositasolla säännönmukaisesti → kokonaiskuva eri toimijoiden liikenneturvallisuustyöstä ei ole tiedossa
- Ei säännönmukaisia malleja kuntalaisten tai päättäjien suuntaan tehtävästä viestinnästä

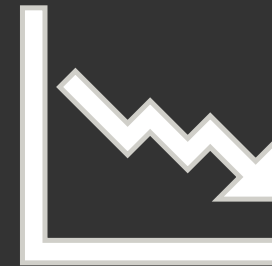

- Kaupungin liikenneturvallisuustyö on ilmankin työryhmää varsin hyvällä perustasolla, mutta erilaisia uusia toimintamalleja on vielä otettavissa käyttöön.
- Kaupunki on aktiivisesti mukana Turun seudun seudullisessa liikenneturvallisuusyhteistyössä
- Paikallisia yhteistyömalleja mm. Folkhälsänin, Volvon ja Powder-Transin kanssa
- Seudullisen yhteistyön kautta tietämystä kaupungin liikenneturvallisuustilanteesta (mm. iLiitu-raportit) ja muista ajankohtaisista asioista
- Liikenneturvallisuusasiat on huomioitu kattavasti koulukuljetusten suunnittelussa ja hankinnoissa.
- Koulumatkojen vaarallisuuden arvioinnissa on KOULULIITU-ohjelma käytössä.

Visio ja tavoitteet - Kohti viiden tähden liikenneturvallista kuntaa

Paraisten liikenneturvallisuussuunnitelma 2020

VISIO JA MÄÄRÄLLISET TAVOITTEET

• Liikenneturvallisuuden nollavisio*

- Paraisten kaupunki tarjoaa turvallisen ja viihtyisän elinympäristön, jossa ihmiset voivat liikkua monipuolisesti eri kulkutapoja hyödyntäen.
- Kukaan ei kuole tai loukkaannu vakavasti liikenteessä. Liikkuminen on vastuullista ja koetaan turvalliseksi.

• Onnettomuuksien vähentämistavoitteet vuoteen 2030

Tavoite	Mittarit
<ul style="list-style-type: none">• Henkilövahinko-onnettomuuksien sekä liikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä vähenee jatkuvasti.• Tieliikennekuolemista säilytetään jo saavutettu 0-taso.• Tieliikenteessä loukkaantuneiden osalta saavutetaan 0-taso.	<ul style="list-style-type: none">• Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuudet• Tieliikenteessä kuolleet• Tieliikenteessä loukkaantuneet• Liikennekuolemien 0-vuosien määrä
<ul style="list-style-type: none">• Asukasta kohden laskettu henkilövahinko-onnettomuuksien riski (heva-onn./100 000 asukasta/v) laskee alle maan keskiarvon.	<ul style="list-style-type: none">• Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuudet 100 000 asukasta kohden Paraisilla ja koko maassa
<ul style="list-style-type: none">• Asukkaiden kokema turvattomuuden tunne vähenee.	<ul style="list-style-type: none">• Koululaiskyselyt (koulumatkojen koettu turvallisuus) (osamittari)

KEHITTÄMISTAVOITTEET: KOHTI VIIDEN TÄHDEN LIIKENNETURVALLISTA KUNTAA (TAVOITTEENA 4-5 TÄHTEÄ)

A. YHDESSÄ: Kaupungin liikenneturvallisuustyötä suunnitellaan, koordinoidaan ja toteutetaan säännöllisesti kokoontuvassa poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuustyöryhmässä.

- 1.Tavoite: Kaupungin liikenneturvallisuustyöllä on taustallaan ns. ”poliittinen tuki”
- 2.Tavoite: Kaupungilla on liikenneturvallisuustyöryhmä ja se kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa
- 3.Tavoite: Työryhmän toiminnassa ovat mukana kaupungin keskeisten toimialojen edustajat
- 4.Tavoite: Työryhmä toimii tiedon- ja kokemustenvaihdon sekä käytännön toimien suunnittelun ja koordinoinnin foorumina
- 5.Tavoite: Kaupungin edustaja osallistuu aktiivisesti Turun seudun ja Varsinais-Suomen maakunnan liikenneturvallisuustyöhön

B. MONIPUOLISESTI: Kaupungin liikenneturvallisuustyö käsittää liikennekasvatuksen ja viestinnän, liikenneympäristön turvallisuuden parantamisen sekä henkilökuljetuspalveluihin liittyvät liikenneturvallisuuskysymykset.

- 1.Tavoite: Liikenneturvallisuustyön vuosisuunnitelma sisältää tehtäviä/vastuita kaikille toimialoille/yksiköille ja sitä päivitetään vuosittain
- 2.Tavoite: Kaupungin työntekijöiden osaamisesta liikenneturvallisuustyössä pidetään huolta (koulutukset, tietoiskut, uutiskirjeet)
- 3.Tavoite: Kuntalaisille viestitään säännöllisesti liikenneturvallisuusasioista kunnan viestintäkanavia ja paikallismediaa hyödyntäen
- 4.Tavoite: Kaupungin hankkimissa kuljetuspalveluissa huomioidaan liikenneturvallisuuteen liittyvät näkökulmat (esim. kilpailutuksessa)
- 5.Tavoite: Liikenneympäristön parannustoimenpiteiden kehittämisohjelmaa edistetään määrätietoisesti yhteistyössä ELY:n kanssa

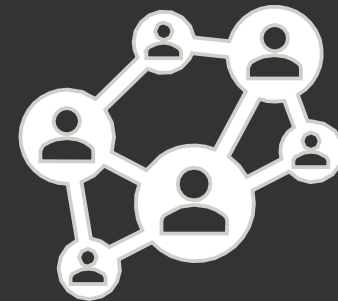
C. AVOIMESTI: Kaupungin liikenneturvallisuustilannetta ja liikenneturvallisuussuunnitelmassa asetettujen onnettomuustavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain ja tuloksista raportoidaan asukkaille, kaupungin henkilöstölle ja päätöksentekijöille.

- 1.Tavoite: Tilastot tieliikenteen onnettomuuksista kerätään vuosittain (keväisin) ja arvioidaan tavoitteiden toteutumista
- 2.Tavoite: Liikennekasvatustyön ja viestinnän toimet (tilaisuudet, tapahtumat, kampanjat, koulutukset, viestintä) listataan vuosittain
- 3.Tavoite: Liikenneympäristön parannustoimenpiteiden kehittämisohjelmaan tehdään kerran vuodessa tilannekatsaus yhteistyössä ELY:n kanssa
- 4.Tavoite: Kerran vuodessa (keväisin, alkaen 2022) laaditaan tiivis seurantakatsaus
- 5.Tavoite: Seurantakatsaus lähetetään tiedoksi lautakuntiin ja kaupunginhallitukseen sekä kaupungin henkilökunnalle

Toimenpiteet: Yhdessä, Monipuolisesti ja Avoimesti

Paraisten liikenneturvallisuussuunnitelma 2020

A. YHDESSÄ: TOIMENPITEET JA TOIMINTAMALLIT

ORGANISOINTI	<p>2020</p> <ul style="list-style-type: none">• Paraisten kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmä perustetaan (ks. Kalvot 18-19)• Kaupunki päättää osallistumisesta liikenneturvallisuuskoordinaattorihankkeeseen vuosille 2021-2022 (Asiantuntijatuki työryhmän toiminnalle, ELY osallistuu kustannuksiin) <p>2021</p> <ul style="list-style-type: none">• Liikenneturvallisuustyöryhmä aloittaa toimintansa, työryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan• Työryhmä kokoontuu 2-3 kertaa vuoden aikana• Liikenneturvallisuustyöryhmän puheenjohtaja edustaa kaupunkia ja sen liikenneturvallisuustyöryhmää Turun seudun ja Varsinais-Suomen maakunnan liikenneturvallisuusfoorumeissa
POLIITTINEN TUKI	<p>2021</p> <ul style="list-style-type: none">• Liikenneturvallisuussuunnitelma viedään teknisen lautakunnan kautta kaupunginhallitukseen hyväksyttäväksi• Liikenneturvallisuustyö tehdään näkyväksi päättäjille: Liikenneturvallisuustyön vuosikatsaus lähetetään vuosittain tiedoksi lautakuntiin ja kaupunginhallitukseen

PARAISTEN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖRYHMÄ 1/2

Liikenneturvallisuustyöryhmän kokoonpano

Kaupungin edustajat

Tekniset asiat

- Matias Jensen, yhdyskuntainsinööri
- Stefan Illman, ylläpitoinsinööri
- Sara Ingman, liikenneassistentti, koulukuljetukset

Kasvatus (lapset, nuoret) ja vapaa-aika

- Anna-Kajsa Sjöman, päiväkodin johtaja
- Pia Hotanen, varhaiskasvatuksen päällikkö (tiedoksi)
- Jonas Wallin, rehtori, Skräbböle skola
- Mikael Enberg, vapaa-aikasihteeri, liikunta
- Tove Dahlen, vapaa-aikasihteeri, nuoriso
- Miia Nissinaho, erityisnuoriso-ohjaaja

Sosiaali- ja terveystalvet ja hyvinvointityö

- Outi Ramstedt, neuvola
- Maria Salo, kouluterveydenhoitaja
- Paula Sundqvist, hyvinvointikoordinaattori
- Medris Jurs, palveluohjaaja, ikäihmisten palvelut

Viestintä

- Anne-Maarit Itänen, viestintäpäällikkö

Sidosryhmien edustajat

N.N, Nuorisovaltuuston edustaja (valitaan myöhemmin)

N.N, Vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja (valitaan myöhemmin)

N.N, Varsinais-Suomen pelastuslaitos (valitaan myöhemmin)

Maria Sainio, Lounais-Suomen poliisilaitos

Tapio Heiskanen, Liikenneturva

Jaakko Klang, liikenneturvallisuusvastaava, Varsinais-Suomen ELY

Terhi Svenns, Liikenneturvallisuuskoordinaattori, Ramboll Finland Oy

PARAISTEN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖRYHMÄ 2/2

Liikenneturvallisuustyöryhmän tehtävämäärittely

Tehtäviä:

- ✓ Seuraa kaupungin liikenneturvallisuustilannetta eri liikkujaryhmät huomioiden.
- ✓ Edistää kaupungin sisäistä sekä sidosryhmien välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa.
- ✓ Ideoi konkreettisia ratkaisuja kestävän ja turvallisen liikkumisen haasteisiin.
- ✓ Jakaa vastuuta ja tehtäviä kaupungin eri yksiköille ja paikallisille sidosryhmille.
- ✓ Edistää liikenneturvallisuuden näkyvyyttä kaupungin strategioissa, suunnitelmissa ja viestinnässä.
- ✓ Tekee näkyväksi kaupungissa eri tahojen toimesta tehdyn liikenneturvallisuustyön.

Toimintamalleja:

- ✓ Työryhmä kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa.
- ✓ Liikennekasvatustyötä suunnitellaan puolivuotissyklillä vuosikellomallia hyödyntäen.
- ✓ Toiminnassa huomioidaan vuoden aikojen ohella valtakunnalliset teemapäivä ja paikallistapahtumat.
- ✓ Kokouksissa käydään myös läpi aiheeseen liittyviä kuntalaisaloitteita ja suunnitelmia (tarpeen mukaan).
- ✓ Liikenneympäristön parannustoimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.
- ✓ Kaupungin liikenneturvallisuustyöstä ja liikenneturvallisuustilanteesta laaditaan vuosittain tiivis katsaus, josta tiedotetaan laajasti.
- ✓ Työryhmä toimii kaksikielisesti.

B. MONIPUOLISESTI: TOIMENPITEET JA TOIMINTAMALLIT

VIESTINTÄ	<ul style="list-style-type: none">• Perustetaan kaupungin www-sivuille oma alasivu liikenneturvallisuusaiheille• Tiedotetaan valmistuneesta liikenneturvallisuussuunnitelmasta, työryhmästä ja liikenneturvallisuussivusta• Kaupungin viestintä hyödyntää Liikenneturvan asiakas- ja uutiskirjeitä kuntalaistiedotuksessa, uutisaiheita poimitaan myös liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksista• Paikallisista tapahtumista ja tempauksista pyritään saamaan kirjoituksia paikallismediaan/kaupungin viestintään• Vuosittain (keväisin) tiedotetaan liikenneturvallisuustyöryhmän aikaansaannoksista ja kaupungin liikenneturvallisuustilanteesta (vuosikatsaus)
OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none">• Liikenneturvan valmiiden materiaalien tutuksi tekeminen kaupungin eri yksiköille (esim. esittely liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksissa ja koulutuksissa)• Liikenneturvan uutis- ja asiakaskirjeet eri henkilöstöryhmien ja liikenneturvallisuustyöryhmän jäsenten käyttöön (useimmat kaksikielisiä)• Liikenneturvan koulutukset/tietoiskut eri henkilöstöryhmille (tiedot liikennekasvatustyön sisällöistä, toimintamalleista ja materiaaleista ajan tasalle, maksuttomia):<ul style="list-style-type: none">• Neuvolan, kouluterveydenhoidon ja varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutus (kevät 2021)• Koululaiskuljettajille suunnattu liikenneturvallisuusinfo (Liikenneturva, pelastuslaitos, poliisi) (kevät)• Pakopeliin liittyvä perehdytys ja mahdollisesti samassa yhteydessä muuta tietoiskua nuorisotyöntekijöille (kevät/syksy)• Opettajille suunnattuja tietoiskuja suunnitellaan osaksi muita turvallisuuskoulutuksia (2021 alkaen)

B. MONIPUOLISESTI: TOIMENPITEET JA TOIMINTAMALLIT

NEUVOLA	<ul style="list-style-type: none">• Lasta odottavalle perheelle annetaan Lapsi autossa/ Barn i bil esite. Aiheesta myös keskustellaan neuvolakäynneillä.• Neuvolan tiloissa pidetään esillä Turvaistuin-, turvakaukalo sekä turvavyöistuin –julisteita.• Neuvolan 4-vuotistarkastuksen yhteydessä vanhemmille annetaan Lapsi liikenteessä -opas vanhemmalle ja puuhatehtäväkirja lapsille.• Erityisesti keväällä ja kesällä huomioidaan pyöräily, potkulaudat ja puhutaan kypäränkäytöstä.• Syksyisin huomioidaan Heijastinpäivä ja puhutaan heijastimen käytössä. Neuvolan tiloissa jaetaan heijastinopaskortteja ja laitetaan esille aiheeseen liittyviä julisteita.
VARHAIS-KASVATUS	<ul style="list-style-type: none">• Varhaiskasvatustoiminnassa noudatetaan varhaiskasvatussuunnitelman (2018) tavoitteita: Lasten on perehdyttävä turvallisen liikkumisen sääntöihin ja heidän on harjoiteltava turvallista liikkumista liikenteessä.• Liikenneturvallisuus on luonnollinen osa varhaiskasvatuksen arkea: liikumme paikallisessa ympäristössä, luemme liikennetarinoita, pelaamme liikennepelejä, laulamme liikennelauluja, pelaamme erilaisia pelejä• Lapset ja aikuiset käyttävät huomioliivejä aina kun liikutaan päiväkodin ulkopuolella.• Lapset ja aikuiset käyttävät aina pyöräilykypärää, jos pyöräilemme tai liikumme potkulautojen kanssa.• Liikenneturvan alle kouluikäisille suunnattuja materiaaleja hyödynnetään aktiivisesti.• Vuodenajat huomioidaan liikenneasioiden käsittelyssä: keväällä käsitellään pyöräilyä ja potkulautailua ja syksyllä pimeässä näkymisen teemoja (heijastimet, pyöränvalot)• Päiväkotien lähiympäristön/pysäköinnin liikennejärjestelyt otetaan tarkasteluun.

B. MONIPUOLISESTI: TOIMENPITEET JA TOIMINTAMALLIT

KOULUTERVEYDENHOITO	<ul style="list-style-type: none">• Tulevan koululaisen terveystarkastuksessa: Turvallisesti koulutielle -esitteen jakaminen vanhemmille. Keskustellaan, miten lapsi alkaa kulkemaan koulumatkansa ja mitä asioita kannattaa harjoitella yhdessä.• Alakoululaisten määräaikaisissa terveystarkastuksissa: Muistutetaan kypärän ja heijastimien käytöstä sekä keskustellaan oppilaan kanssa kännykän käytöstä liikenteessä• Yläkoululaisten määräaikaisissa tarkastuksissa puhutaan turvallisesta mopoilusta ja liikenteeseen liittyvistä päihdeasioista. Terveystarkastuksesta lähtee lyhyt yhteenveto vanhemmalle sähköisesti, siihen voi lisätä vinkkejä hyödyllisistä linkeistä.
KOULUT	<ul style="list-style-type: none">• Liikenneasioita käsitellään opetussuunnitelman mukaisesti osana ympäristötietoa 1.-3. luokilla ja osana terveystietoa 7. luokalla. Liikenneasioita käsitellään myös osana monialaisia oppimiskokonaisuuksia.• Liikenneturvan Filla&Rilla digitaalinen oppimisympäristö turvallisen pyöräilyn oppimiseen otetaan käyttöön luokka-asteilla 3.-6.lk (myös ruotsiksi).• Yläkoululaisille järjestetään vuosittain asiantuntijavierailuja (Liikenneturva, Poliisi, Pelastuslaitos jne.)• Valtakunnallisiin teemapäiviin osallistutaan (Pyöräilyviikko, Liikenneturvallisuusviikko) erityisesti kun materiaalia saatavilla myös ruotsiksi (sama pätee kaikkiin Liikenneturvan kampanjoihin ym.)• Liikenneturvallisuutta koskevat kysymykset otetaan keskusteluun Sarlinska -koulun vuosikokouksessa yhdessä perheyksikön, nuorisopalvelujen, Aktivan, seurakunnan ja koulupoliisin kanssa.• Vuosiluokille 1.-2. suunnatun "Titta vinka blinka" kampanjan jatkaminen (Volvo, Powder-Trans Ab)• Folkhälsanin järjestämä pyöräilytapahtuma vuosiluokille 3.-4.• Koulupoliisin vierailut vuosiluokilla 5.-6.

B. MONIPUOLISESTI: TOIMENPITEET JA TOIMINTAMALLIT

NUORISOTYÖ	<ul style="list-style-type: none">• Pakopelin pilotointi (Liikenneturva)• Vuosittain nuorisotoimi järjestää kaksi teema viikkoa liikenneturvallisuuteen liittyen. Teemaa pidetään esillä paikallisesti nuorisotiloissa Paraisilla, Nauvossa ja Korppoossa sekä some-kanavien välityksellä, jotta tavoitetaan mahdollisimman monta nuorta.• Liikenneturvallisuusteeman käsittelyssä hyödynnetään myös nuorisotoimen ja koulujen välisiä valmiita yhteistyömalleja
LIIKUNTA-PALVELUT	<ul style="list-style-type: none">• Varsinais-Suomen haastepyöräilyyn osallistuminen• Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liittyvät kampanjat ja haastekilpailut (vinkkejä ideapankissa)
TYÖIKÄISET	<ul style="list-style-type: none">• Liikenneturvallisuusviestintä kaupungin www-sivuilla ja sosiaalisen median kanavissa• Liikenneturvan Työmatkaliikenteen asiakaskirjeen hyödyntäminen kaupungin sisäisessä viestinnässä• Valtakunnallisiin kampanjoihin osallistuminen (kaupungin organisaatio); Pyörällä töihin päivä, Heijastinpäivä 1.10., Liikkujan viikko, Tapaturmapäivät jne. (voi olla myös viestinnällistä)
VANHUS-PALVELUT	<ul style="list-style-type: none">• Sairaudet, lääkkeet ja iäkkäiden toimintakyky liikenteessä -esitteen käyttöönotto seniorineuvonnassa, terveystarkastuksissa jne. (voi olla muutakin Liikenneturvan materiaalia)• Liikenneturvan Pysy pystyssä teeman/sisältöjen huomioiminen Ikinä -hankkeessa• Liikenneturvan teematilaisuudet eläkeläisjärjestöille ja vanhus-/vammaisneuvostolle

B. MONIPUOLISESTI: TOIMENPITEET JA TOIMINTAMALLIT

TEKNISET PALVELUT / ELY-KESKUS

Jatkuvia toimintamalleja

- Henkilöstön osaamisen ylläpito liikennesuunnitteluun, rakennuttamiseen ja ylläpitoon liittyvissä tehtävissä sekä työturvallisuuteen liittyen (Miten liikenneturvallisuus huomioidaan omissa työtehtävissä?)
- Tie- ja katusuunnitelmien sekä kaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien liikenneturvallisuusvaikutusten arviointi (tai tämän edellyttäminen konsulteilta)
- Liikenneturvallisuuden huomioiminen väylien hoidossa ja tilapäisissä liikennejärjestelyissä
- Yhteistyö kaupungin eri hallintokuntien kanssa ja asiantuntija-avun tarjoaminen liikenneympäristön turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä

Liikenneympäristön turvallisuuden parantaminen, ks. erilliset liitteet:

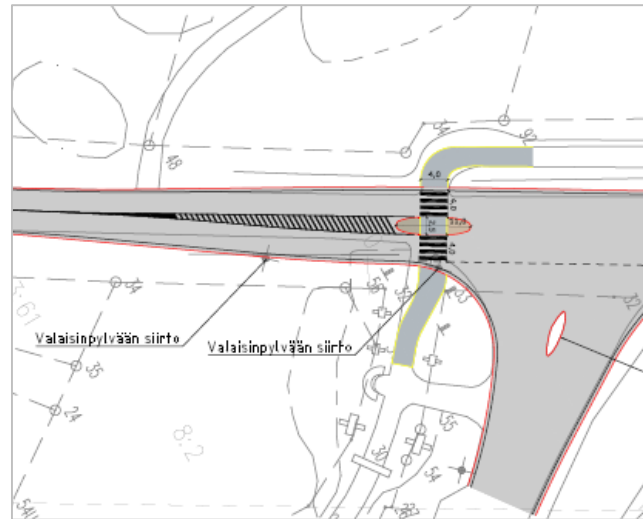
- Toimenpideohjelma ja -kartat
- Toimenpidekortit
- Suunnitelmakartat

→ noin 90 kohdetta, yhteensä 2,4 M€*

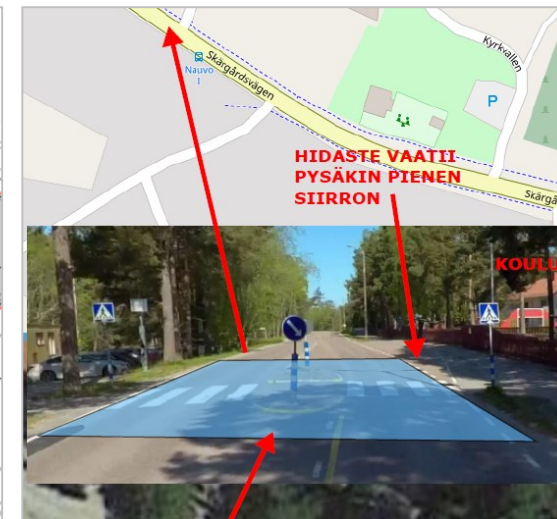
* lisäksi monia kohteita, joiden kustannusarvio täsmentyy vasta jatkosuunnittelussa

Lue lisää: Osaraportti E.

RAMBOLL

Lue lisää: Osaraportti F.
Toimenpidekortit

Lue lisää: Osaraportti G.
Suunnitelmakartat

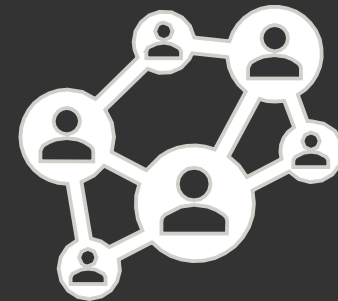
C. AVOIMESTI: TOIMENPITEET JA TOIMINTAMALLIT

SEURANTA	<p>Seurattavat asiat</p> <ul style="list-style-type: none">• Tilastot tieliikenteen onnettomuuksista kerätään vuosittain ja arvioidaan tavoitteiden toteutumista (ks. Kalvo 14)• Eri hallintokuntien ja sidosryhmien liikennekasvatustyön ja viestinnän toimet (tapahtumat, kampanjat, koulutukset, viestintä) listataan vuosittain• Liikenneympäristön parannustoimenpiteiden toimenpideohjelmaan tehdään kerran vuodessa tilannekatsaus yhteistyössä ELY:n kanssa (liikenneturvallisuuskoordinaattori valmistelee)• Työryhmän toiminta (kokousten määrä, osallistumisaktiivisuus, erityiset nostot työryhmän toiminnasta tai kokouksissa esillä olleista teemoista)• Arvioidaan vuosittain Kohti viiden tähden liikenneturvallista kuntaa tähtimäärä (erillinen kyselylomake/tarkistuslista olemassa)
VUOSIKATSAUS JA VIESTINTÄ	<ul style="list-style-type: none">• Kerran vuodessa laaditaan katsaus kaupungin liikenneturvallisuustilanteeseen ja -työhön (alkaen kevät 2022).• Vuosikatsauksen tarkoituksena on arvioida liikenneturvallisuustyölle asetettujen tavoitteiden (kalvot 14-15) toteutumista. Katsaukseen kootaan edellä esitetyt seurannan osa-alueet.• Vuosikatsaus julkaistaan keväisin (kun edellisvuoden tilastot saatavilla) kaupungin www-sivuilla sekä toimitetaan tiedoksi lautakuntiin ja kaupunginvaltuustolle, kaupungin työntekijöille ja kuntalaisille.• Kytetään liikenneturvallisuustyön seuranta osaksi kaupungin hyvinvointikertomusta/-suunnitelmaa.

Vaikuttavuuden arviointi

Paraisten liikenneturvallisuussuunnitelma 2020

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI PERUSTUU ASETETTUIHIN TAVOITTEISIIN (KS. KALVOT 15-16)

Päätavoitteet kiteytettynä

- Kaupungin liikenneturvallisuuksien tason nostaminen "Viiden tähden liikenneturvallinen kunta" luokituksen tasolle 4-5 tähteä.
- Tieliikenteessä kuolleiden ja henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä vähenee jatkuvasti ja vuoteen 2030 mennessä saavutetaan ns. nollataso.
 - Asukasta kohden laskettu henkilövahinko-onnettomuuksien riski (heva-onn./100 000 asukasta/v) laskee alle koko maan ja maakunnan keskiarvon
- Kuntalaisten turvattomuuden tunne vähenee.

VIIDEN TÄHDEN LIIKENNETURVALLINEN KUNTA - LUOKITUKSEN NOSTAMINEN TASOLLE 4-5 TÄHTEÄ

- ELY-keskuksen viimeisimmän arvioinnin mukaan Paraisten kaupunki sai 2,7 tähteä/5 tähteä.
 - Palautekyselyn tuloksia on käyty läpi tämän hankkeen aikana ja **tähtiluokituksen nosto asetetun tavoitteen mukaiselle tasolle (4-5 tähteä) on hyvin realistista**. Jo pelkästään liikenneturvallisuuksuunnitelman (ja tavoitteiden) päivittäminen nostaa kaupungin tähtiluokitusta.
 - Paraisten kaupunki voi varmistaa 4-5 tähden tason, mikäli
 - liikenneturvallisuuksuunnitelma käsitellään päätöksentekijöiden toimesta
 - toimenpiteet koskien liikenneturvallisuuksuustyöryhmän perustamista ja säännöllistä kokoontumista toteutuvat
 - toimenpiteet koskien viestinnän kehittämistä toteutuvat
 - toimenpiteet koskien eri hallintokuntien omaa toimintaa toteutuvat (edes osittain)
 - liikenneturvallisuuksuustyötä seurataan ja seuranta raportoidaan vuosittain
 - kaupungin liikenneturvallisuuksustilanteessa ei tapahdu merkittävää heikentymistä (tai jos se pysyy ennallaan)
- Liikennekasvatuksen ja viestinnän toimien toteutuksella on merkittävä rooli myös onnettomuusmääriin liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa. Liikenneympäristöön kohdennetut toimet eivät yksin riitä tavoitteiden saavuttamiseen.

LIIKENNEYMPÄRISTÖÖN KOHDENNETTUIJEN TOIMIEN VAIKUTUKSET ONNETTOMUUKSIEN MÄÄRÄÄN

- Maanteiden toimenpiteisiin kohdentuvan Tarva-laskennan perusteella Paraisten kaupungin suunnitelmassa esitetyillä liikenneympäristön parannustoimenpiteillä saavutetaan laskennallisesti
 - yhteensä 0,151 vuosittaisen henkilövahinko-onnettomuuden (1,5 hvjonn/10 vuotta),
 - 0,012 vuosittaisen liikennekuoleman ja
 - 0,029 vuosittaisen vakavan loukkaantumisen vähenemä.
- Vaikutuslaskennassa on ollut mukana kaikki maanteille kohdentuvat liikenneympäristön parannustoimenpide-ehdotukset. Katuverkolle kohdentuvien toimenpiteiden vaikutuksia onnettomuusmääriin ei voida laskea.
- Liikenneympäristöön kohdennetuilla toimilla voidaan saavuttaa vain pieni osa asetetusta tavoitteesta koskien liikenneonnettomuuksien määrän vähentämistä.
- Koetun turvallisuuden osalta liikenneympäristön parannusten vaikutus on merkittävä, mutta todellista vaikuttavuutta ei voida arvioida ilman määrääjain toistettavia kyselyitä tai kohdekohtaisin ennen-jälkeen tutkimuksin.

POHDINTAA VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN HAASTEISTA

- Keinot liikenneturvallisuussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ovat olemassa, mutta tavoitteisiin pääseminen edellyttää suuria panostuksia kaikilla liikenneturvallisuustyön osa-alueilla, ja erityisesti liikennekäyttäytymiseen kohdistuvien toimenpiteiden osalta (liikennekasvatus ja viestintä), jota tukee organisoitunut ja systemaattinen liikenneturvallisuustyö.
- Liikenneympäristöön kohdennetut toimet ovat tärkeitä, mutta niillä voidaan saavuttaa vain pieni osa asetetuista tavoitteista. Koetun turvallisuuden osalta turvallisen liikenneympäristön vaikutus on sitäkin merkittävämpi.
- Tietoisen riskikäyttäytymisen (ylinopeudet, turvalaitteiden käyttö, tarkkaamattomuus, alkoholi jne.) karsimisessa vaikutuspotentiaali on kaikista suurin, mutta maksimaalisten hyötyjen saavuttamiseksi tarvitaan ajoneuvoihin laajamittaisemmin erilaista turvatekniikkaa (alkolukot, ajonopeusrajoittimet, ajonesto ilman turvavyötä, vireysvahdit jne.), lisää resursseja liikenteen valvontaan ja uudenlaista otetta elinikäiseen liikennekasvatukseen ja viestintään.
- Valitettavasti aukottoman vaikutusten arvioinnin tekeminen on lähes mahdoton tehtävä, koska kaikkien suunnitelmassa esitettyjen toimenpidetyyppien vaikuttavuudesta (liikennekasvatustyö, tiedotus, uudet toimintatavat, yhteistyön lisääminen) ei ole olemassa yksityiskohtaista vaikutustietoa tai yleisesti hyväksyttyä vaikutusten arviointimenetelmää.
 - Liikennekäyttäytymiseen ja arkiliikunnan edistämiseen vaikuttava työ on kokonaisvaltaista ja pitkäjänteistä, eikä siten yksiselitteisesti mitattavissa onnettomuusvähenemän (tai terveyshyötyjen) kautta. Pitkäjänteisen liikennekasvatus- ja liikkumisenohjaustyön tulokset näkyvät usein vasta vuosien viiveellä eikä yksittäisen toimenpiteen osuutta kokonaisvaikutuksesta ole mahdollista eritellä jälkikäteen. Kokoamalla järjestelmällisesti liikennekäyttäytymisen seurantatieto voidaan havaita ilmiöitä, jotka ennustavat tai selittävät liikenneonnettomuuksien kokonaismäärissä tapahtuvia muutoksia.
- Tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavat suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden ohella lukuisat muut tekijät, kuten talouskasvu, autoistumisen ja yleinen liikenteen kasvu, ajoneuvokannan uudistuminen sekä verotuksen ja liikennelainsäädännön uudistukset, joiden vaikutuksista paikalliselle tasolle ei ole olemassa lainkaan tietoa.

